GAZETA TRANSILVANIEI

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 162. *Duminecă 20 Iulie (1 Augustŭ.)* 1886.

Braşovŭ, 19 Iulie 1886.

Nu mai încape nicĭ cea mai mică îndoială că ministru-preşedinte unguréscŭ Coloman Tisza şĭ-a creatŭ prin enunciaţiunile sale în afacerea Iansky o situaţiune fórte delicată. Elŭ s'a fostŭ pronunţatŭ pré categoricŭ în sensulŭ curentului naţionalŭ maghiarŭ, decâtŭ ca acuma sĕ se pótă aşa uşorŭ acomoda cerinţelor cercurilorŭ influente din Viena, carĭ în cestiunea armatei nu voescŭ sĕ scie de nicĭ o transacţiune.

Perplecsitatea în care se află pentru momentŭ d-lŭ Tisza se póte cunósce într'unŭ modŭ bătătorŭ la ochĭ din atitudinea şovăitóre a organelorŭ sale. Ca esemplu vomŭ cita articulii cei mai noi apăruţĭ in „Pester Lloyd.“

In numĕrulŭ sĕu dela 25 Iuliu acéstă fóiă revine asupra aserţiunei sale, că în Ungaria nu ar esista o cestiune a armatei. „Dér“, ḑice ea, „nu ne putemŭ închipui cu tóte astea, ca dieta ungară numai într'atâtŭ sĕ pótă avé o ingerinţă asupra armatei, încâtŭ i se permite a vota pe fiăcare anŭ milióne, a da recruţĭ, a îngriji de vĕduvele şi orfanii oficerilorŭ, şi a ţiné gata glótele pentru întregirea golurilorŭ din armată. Orĭ câtŭ de multŭ s'ar sustrage casulŭ concretŭ (afacerea Edelsheim-Ianski) de sub critica publică şi de sub influinţa parlamentului şi a guvernului, maioritatea deputaţilorŭ poporului maghiarŭ trebue sĕ céră desluşirĭ esacte şi nendoióse, décă esistă o garanţiă că armata nu va fi infectată nicĭ în viitorŭ cu forţa prin nisce idei carĭ 'şĭ batŭ jocŭ de legitimele pretenţiunĭ ale Ungariei.“

O partidă constituţională, adauge „P. Ll.“, numai până atuncea e démnă a guverna până când scie sĕ facă a se respecta basele constituţiunei. După acésta arată cu totŭ dreptulŭ, că partida guvernului a datŭ în cursŭ de ḑece anĭ destule doveḑĭ pentru sensulŭ ei fórte desvoltatŭ guvernamentalŭ — noi îlŭ numimŭ mamelucismŭ — dér ea trebue sĕ vegheze ca constituţia sĕ fiă î. adevĕrŭ respectată; câtŭ pentru situaţiunea de faţă, lucrurile nu suntŭ tocmai atâtŭ de tragice cum se anunţă din unele părţĭ, nicĭ aşa de indiferente, ca afacerea sĕ pótă fi privită numai ca unŭ episodŭ secundarŭ şi deja aplanatŭ.

După ce face aceste enunciaţiunĭ, prin carĭ organulŭ tiszaistŭ se declară solidarŭ cu ideile ce preocupă opiniunea publică maghiară în cestiunea armatei, acelaşĭ organŭ se vede îndemnatŭ a protesta în contra meetingurilorŭ ce le arangează oposiţiunea, accentuândŭ că acestea potŭ numai sĕ agraveze situaţiunea. „P. Lloyd“ le imputā celorŭ din stânga estremă, că voescŭ sĕ facă capitalŭ din afacerea Edelsheim-Iansky pentru scopurile lorŭ de partidă şi că prin adunările ce le înscenéză slăbescŭ numai autoritatea votului parlamentarŭ. Ne dă sĕ cunóscemŭ cu acéstă ocasiune, că d-lŭ Tisza a avutŭ de scopŭ a provoca o unanimă manifestaţiune în cestiunea pendentă şi acum prin procederea celorŭ din stânga planulŭ acesta se póte zădărnici.

Adecă „P. Lloyd“ a creḑutŭ, că oposiţionalii ungurĭ nu vorŭ avé lucru mai urgentŭ de făcutŭ, decâtŭ a ajuta d-lui Tisza ca sĕ iasă din încurcătura în care a întratŭ. Nu era nimicŭ mai comodŭ pentru d-lŭ Tisza, decâtŭ ca sĕ formuleze vr'o moţiune nicĭ caldă nicĭ rece şi sĕ facă sĕ o voteze dieta în unanimitate spre a documenta, că tótă ţéra se ţine ca scaiulŭ de d. Tisza şi nu elŭ de ţéră. Acésta totuşĭ era o însinuare pré grosolană şi aşa de simpli nu-i credemŭ pe oposiţionalĭ, ca sĕ contribue ei înşişĭ la întărirea din nou a posiţiei d-lui Tisza, fără ca prin acésta sĕ aducă vr'unŭ folosŭ scopurilorŭ la care ţintesce ea.

Mâne se va ţiné celŭ dintêiŭ meetingŭ în Pesta, în afacerea pendentă militară. D-lŭ Tisza are în adevĕrŭ cause d'a fi îngrijatŭ, căcĭ de le va succede celorŭ din stânga a aprinde massele şi a împinge tótă mişcarea în văgaşulŭ fanatismului naţionalŭ, dênsulŭ póte sĕ se trezéscă peste o lună, când se va întruni dieta, că nicĭ sufletele cele mai guvernamentale nu vorŭ mai fi aşa de docile şi flesibile ca până acum.

Tóte până la o vreme. A dus'o cum a dus'o până acum d-lŭ Tisza cu tactica lui d'a se arăta prevenitorŭ şi faţă cu cei din Viena şi faţă cu aspiraţiunile şovinismului unguréscŭ, şi sĕ se dea de amicŭ şi alŭ armatei comune şi alŭ honveḑimei.

Acum ḑicemŭ şi noi că nu mai merge cu şovăirile, d-lŭ Tisza trebue sĕ se declare orĭ pentru una orĭ pentru alta. Scopulŭ agitaţiunilorŭ oposiţiunii, încâtŭ privesce persóna d-lui Tisza, pare a şi fi acela, ca sĕ-lŭ siléscă a eşi de după perdea şi a se arăta aşa cum este, orĭ Stanŭ orĭ căpitanŭ.

Décă lucrurile au ajunsŭ aci, însuşĭ Colomanŭ Tisza pórtă vina. Nisce împrejurărĭ cu totulŭ anormale l'au favorisatŭ sĕ se ţină la putere atâta vreme; acum nu mai merge ca să iasă din impasŭ arangiându noué prigonirĭ contra naţionalităţilorŭ; acum e vorba de armată şi de conducĕtorii ei din Viena, şi ministrulŭ preşedinte trebue sĕ se justifice înaintea opiniunei publice maghiare, că de ce se 'ntêmplă tocmai contrarulŭ de ceea ce a enunciatŭ elŭ cu atâta solemnitate în dietă?

Incă de aci înainte d-lŭ Tisza va avé sĕ seperieze, ce greu este a servi deodată la doi domnĭ.

Cestiunea armatei în Ungaria.

Comisiunea pregătitóre a adunării poporale ce are sĕ se ţină în Pesta la 1 Augustŭ n. a stabilitŭ Mercurĭ programulŭ. Oratorii adunării vorŭ fi deocamdată: Otto Hermann, Carol Eötvös, Ladislau Seffer, Petru Mezey şi Ferdinand Horanszky. Vorbirile se vorŭ rosti în trei diferite părţĭ ale grădinii de tragere în ţintă. Otto Hermann îşĭ dă ostenélă sĕ afle oratorĭ dintre tóte partidele politice şi laudă fórte multŭ însufleţirea tinerimii pentru acéstă afacere. Junimea academică a fostŭ însărcinată cu alipirea punctuală a placatelorŭ.

Universitarii au ţinutŭ şi ei o conferinţă în afacerea adunării poporale. Deputatulŭ Otto Hermann i-a salutatŭ pe studenţii de faţă, le-a arătatŭ scopulŭ adunării poporale şi accentuà caracterulŭ ei seriosŭ. Juristulŭ Ladislau Parthenyi cetì apoi apelulŭ ce are sĕ se adreseze tinerimii patriotice. Apelulŭ s'a primitŭ cu modificarea, ca în provinciă sĕ nu întocméscă tinerimea adunărĭ poporale, ci sĕ ia parte la cea din capitală.

In congregaţiunea comitatului *Eisenburg* ţinută în *Steinamanger*, Coloman *Szecsödy* din partida independentă a adusŭ o propunere, în afacerea Edelsheim-Gyulay, ca congregaţiunea sĕ învite pe şefulŭ guvernului, ca faţă cu cercurile militare superióre sĕ ia defensiva chiar cu resistenţa naţională. Propunerea s'a respinsŭ cu 33 contra 17 voturĭ. 50 de membri s'au abţinutŭ. In *Bekes-Csaba* se ţine Duminecă o adunare poporală.

In congregaţiunea comitatului *Erlau* aduse Ferdinand *Szederkenyi* o propunere de cuprinsulŭ, ca sĕ se adreseze dietei o petiţiune, pentru ca sĕ se ia disposiţiunĭ legale, care sĕ facă imposibilă de aci înainte o repeţire a evenimentelorŭ militare de deunăḑi. Propunerea şi textulŭ petiţiunii se primì.

In Seghedinŭ se va ţiné o nouă conferinţă, după ce vorŭ cunósce decursulŭ adunării poporale din Pesta.

Placatele ce se vorŭ afişa în Pesta pentru adunarea poporală vorŭ purta subscrierile a 200 cetăţenĭ din capitală.

Relaţiunile dintre Francia şi România.

„Pester Lloyd“ a primitŭ din Parisŭ o corespondenţă, din care estragemŭ următórele:

Este cunoscutŭ câtŭ de puternice erau lanţurile ce legau statulŭ de pe malulŭ Dunărei, creatŭ printr'o decisiune suverană a lui Napoleon alŭ III-lea, de Franţa. Erau legăturĭ de gratitudine, de neamŭ şi de interesŭ politicŭ. Până în 1877 aceste sentimente dominau la Românĭ şi se manifestau mai cu deosebire printr'o ură turbată în contra Germanilorŭ... De atuncea lucrurile s'au schimbatŭ. Relaţiunile personale între Brătianu şi Cancelarulŭ Imperiului... au avutŭ de efectŭ atâtŭ din punctulŭ de vedere politicŭ câtŭ şi financiarŭ o apropiere cătrĕ imperiulŭ germanŭ. Evenimentele anului 1877 au ridicatŭ şi întăritŭ la Românĭ consciinţa de sine, şi mai alesŭ generaţiunea tênĕră nu mai trăesce numai cu gândulŭ, că patria sa datoresce Franciei existenţa şi însemnătatea ei. Cu mândrie Românulŭ vorbesce astăḑĭ de Griviţa, Rahova şi Plevna, acolo s'a câştigatŭ cu sângele dorobanţilorŭ independenţa ţĕrei.

Dér făcêndŭ abstracţiune de tóte acestea, micşorarea simpatiilorŭ pentru Francia n'arŭ fi fostŭ aşa de rapidă şi intensiva, décă republica n'ar fi avutŭ nenorocirea se fiă represintată în Bucurescĭ timpŭ de 10 anĭ de nisce diplomaţĭ, carĭ păreau a avé misiunea de a înstrăina pe Latinii din Dacia antică consângenilorŭ lorŭ din Galia...

Consulului generalŭ Debains... i-au lipsitŭ cele mai primitive noţiunĭ diplomatice, tactulŭ şi cunoscinţa de ómenĭ. O întêmplare petrecută în ḑiua de 8 Iunie cu ocasiunea venirei împĕratului Alexandru în Bucurescĭ dovedesce în de ajunsŭ cele ḑise... D-nulŭ Debains se afla pe drumulŭ dela gară, unde a asistatŭ la primirea oficială, spre palatulŭ consulatului rusescŭ. Diplomatulŭ părea a se grăbi, căcĭ cu umerĭ şi cu picióre căuta a'şĭ face locŭ prin mulţime. O damă, care nu fù tocmai atinsă linŭ de către acestŭ domnŭ, şĭ-a permisŭ de a protesta în contra unei asemenea purtărĭ şi dreptŭ rĕspunsŭ a primitŭ o palmă asurḑitóre... Bine înţelesŭ că d. Debains a fostŭ nevoitŭ sĕ céră scuse dela damă.... După rĕsboiu România voia sĕ închee o convenţiune comercială cu Francia, şi însărcinase pe ministrulŭ ei Calimachi Catargiu de a începe negociările relative cu d. Vaddington. D. Debains fórte supĕratŭ, că persóna sa fù ignorată, a manifestatŭ şi desvoltatŭ o activitate şi energiă ne mai pomenită pentru a împiedeca negociările începute, şi în adevĕrŭ a rĕuşitŭ. Din causa acestorŭ intrigĭ însĕ posiţiunea sa în Bucurescĭ a devenitŭ imposibilă şi a fostŭ silitŭ sĕ părăséscă România.

Succesorulŭ sĕu d. Baron de Ring... abia sositŭ în Bucurescĭ, s'a împrietenitŭ cu familiele aristocratice... D. Ring uitase însĕ, că toţĭ aceştĭ boierĭ, carĭ îlŭ serbau se aflau în oposiţiune. Acestŭ prieteneşugŭ între representantulŭ Franciei şi fracţiunea boerilorŭ a produsŭ bănuiala ministrilorŭ şi a partisanilorŭ lorŭ. Mai cu deosebire relaţiunile d-lui de Ring cu prinţulŭ Bibescu au produsŭ multă supĕrare... Se înţelege că relaţiunile între ministrii românĭ şi ambasadorulŭ francesŭ încetau de a mai fi plăcute... In fine s'a mai întêmplatŭ că la unŭ balŭ datŭ de baronulŭ de Ring şi la care au asistatŭ d. şi d-na Sturdza, d. de Ring a oferitŭ braţulŭ sĕu princesei Bibescu pentru a o duce cea dintêiu la masă. Vĕdêndŭ acésta soţia ministrului de externe d. Sturdza a spusŭ într'unŭ modŭ mai demonstrativŭ şi fără a'şĭ ascunde iritaţiunea ei, sĕ i se aducă trăsura şi a plecatŭ cu bărbatulŭ ei A doua ḑi, când d. de Ring s'a presentatŭ la d. Sturdza pentru a'i da explicaţiunĭ despre întêmplarea regretabilă, d. ministru de esterne nu l'a primitŭ. Se înţelege, că după acéstă întêmplare d. de Ring n'a mai pututŭ rĕmâné în Bucurescĭ şi întorcêndu-se în Parisŭ n'a întrebuinţatŭ influinţa sa, cu tóte acestea destulŭ de însemnată tocmai în favórea unei apropierĭ comerciale politice cu România.

(Va urma).

Atitudinea Turcieĭ faţă cu Rusia.

S'a observatŭ că Turcia privesce cu indiferinţă la mişcările Rusiei; era interesantŭ sĕ se sciă ce cugetă bărbaţii de statŭ otomanĭ şi corespondentulŭ din Constantinopolŭ alŭ ḑiarului „Revue de l'Orient“ a căutatŭ sĕ se informeze. Ḑiaristulŭ vorbindŭ cu unŭ bărbatŭ de statŭ turcŭ, acesta'i ḑise:

»Ce ar câştiga Turcia, relevândŭ una séu alta din

...ʒia le adreséză mai alesŭ de unŭ anŭ ... absolutŭ nimicŭ. Intâiŭ noi vomŭ fi ... în fața masselorŭ enorme de soldațĭ rușĭ, ...năvăli în Bulgaria; apoi orĭ care ar fi sfârși-...boiului noi nu putemŭ de câtŭ sĕ perdemŭ. In-...gĕtorĭ séu învinșĭ, ne va lua în tot-déuna o parte din teritoriu pentru ca sĕ îndrepte hotarele vecinilorŭ noștri séu sĕ taiă pofta crescĕtóre a statelorŭ marĭ. Prin urmare noi avemŭ interesŭ sĕ nu dămŭ locŭ deslănțuirei sentimentelorŭ de ostilitate ce domnesce în Rusia față cu noi și vomŭ prefera prin urmare sĕ fimŭ batjocurițĭ chiarŭ de câtŭ sĕ fimŭ aruncațĭ așa de ușorŭ într'unŭ resbelŭ alŭ cărui resultatŭ va fi fatalŭ pentru noi. Noi scimŭ fórte bine, că va veni unŭ timpŭ când Rusia exasperată de liniștea nóstră va schimba procedeulŭ și va inventa alte mijlóce pentru a ne sili sĕ începemŭ lupta cu ea. Insĕ în starea actuală de lucrurĭ, stare care se va manținé încă câtva timpŭ, celŭ puținŭ așa sperămŭ, ea nu va ajunge la acésta fără a se atinge de altă putere vecină și tocmai acésta așteptămŭ și noi, ca sĕ ne rĕsbunămŭ de rĕulŭ tratamentŭ ce 'lŭ suferimŭ adĭ.«

Corespondentulŭ observă că nesciindŭ, care va fi acea putere de care vorbea interlocutorulŭ sĕu, o-a întrebatŭ se 'i spună și elŭ i-a rĕspunsŭ că acea putere va fi Austro-Ungaria. In urmă începŭ sĕ desvolte programa turcéscă în marele resboiŭ viitorŭ. Elŭ esplică că Austro-Ungaria, protectórea Serbiei séu mai bine disŭ aspirantă ca sĕ o cuceréscă, ajutată de Bulgaria va merge contra Rușilorŭ; atuncĭ îndată Turcia va încheia o alianță cu ea pentru a apăra Balcanii și în acelașĭ timpŭ a câștiga teritoriulŭ perdutŭ în Asia. Germania va fi atacată de Franța, în timpŭ ce Englesii vorŭ privi cu brațele încrucișate séu póte vorŭ înainta în Afganistan. Italia séu va sta neutră séu va merge alăturĭ cu Franța, însĕ politica acestei țĕrĭ nu e încă destulŭ de hotărîtă penfru a putea judeca de pe acuma rolulŭ ce 'l va adopta în asemenea împrejurărĭ.

Corespondentulŭ a credutŭ de datoria sa sĕ comunice acéstă opiniă a unui omŭ politicŭ turcŭ. Décă acésta nu e adevĕrata politică a Sublimei Pórte, atuncĭ ea esplică celŭ puținŭ atitudinea observată de ea, și graba cu care caută a se aranja în ceia ce privesce raporturile ei cu Rusia în chipulŭ după cum facŭ și cabinetele din Berlinŭ și Viena. Acestŭ rolŭ alŭ guvernului turcescŭ nu póte fi așa de strălucitŭ, însĕ e înțeleptŭ și circonspectŭ. Nu trebue sĕ se uite codulŭ de onóre orientalŭ se deosibesce puținŭ de acela ce se practică de obiceiŭ în statele europene.

Archiducele Carolŭ Ludovicŭ în Peterhof.

Despre călĕtoria archiducelui austriacŭ Carolŭ Ludovicŭ la Peterhof, reședința de véră a Țarului, scrie „Gazeta de Magdeburg“ între altele:

Archiducele Carolŭ Ludovicŭ este între toțĭ membrii Casei împĕrătescĭ singurulŭ, care susține cele mai amicabile relațiunĭ personale cu Țarulŭ, pe când de esemplu principele de corónă Rudolfŭ sĕ sémte atrasŭ mai multŭ spre prinții din casa regală prusiană. Totŭ așa o légă pe soția archiducelui Carolŭ Ludovicŭ, pe archiducesa Maria Teresa, cea mai intimă amiciție de Țarina Rusiei, cu care corĕspondéză multŭ. A fostŭ der naturalŭ, că i s'a datŭ fratelui împĕratului austriacŭ, archiducelui Carolŭ Ludovicŭ, însărcinarea de a face Țarului și Țarinei o contravisită, pentru visita dela Kremsier și acéstă visită a fostŭ de multŭ plănuită d'a se face pe la finitulŭ lunei lui Iunie a. c. Archiducele vrea sĕ amăne însĕ călĕtoria până la mijloculŭ lunei lui Augustŭ. Deodată însĕ primì dilele acestea dela Maiestatea Sa ordinulŭ de-a pleca la Peterhof. In acestŭ ordinŭ sĕ găsesce unŭ momentŭ politicŭ alŭ călĕtoriei, care la începutŭ avea sĕ fiă numai o visită de caracterŭ familiarŭ.“

„S'a sĕmțitŭ necesitatea d'a aplana anumite dificultățĭ, ce s'au ivitŭ în Muntenegru, Serbia și Bulgaria printr'o personală influință asupra Țarului și de aceea n'a părutŭ nimenĭ mai aptŭ, ca amiculŭ personalŭ alŭ împĕratului rusescŭ, archiducele Carolŭ Ludovicŭ.... Țarulŭ aflândŭ de intențiunea acestuia s'a grăbitŭ alŭ invita din parte-i, de unde se conchide la cele mai amicabile relațiunĭ între familiele domnitóre rusă și austriacă.“

Austria și Ungaria.

„Voința Națională“ vorbindŭ de relațiunile politice și economice dintre Austria și Ungaria dice între altele:

Pe când Austria, deși s'a restrânsŭ regiunea supusă acțiunei sale directŭ, a renunțatŭ de multŭ la idea germanisărei provinciilorŭ de altă rasă decâtŭ cea până acuma predomnitóre. Ungaria dimpotrivă face silințele cele mai energice pentru a imprima spiritulŭ maghiarŭ tuturorŭ poporațiunilorŭ cădute pe partea ei. Austria lărgesce din ce în ce mai multŭ sfera de acțiune a națiunilorŭ sale. Ungaria o restrânge pe câtŭ póte. Pe când cea d'întêiu introduce limbele naționale în școlile și tribunalele provinciilorŭ, cea de-a doua se silesce a înlocui pretutindenĭ limbele poporelorŭ supuse cu a sa propriă.‘

„Orĭ cine va recunósce în acéstă duplă politică urmată de unulŭ și acelașĭ statŭ o pricină de slăbiciune, căcĭ unŭ statŭ trebue sĕ fiă incorporarea unei gândirĭ și o gândire nu póte găsi decâtŭ o singură formă de manifestare cu totulŭ potrivită.“

„Décă însĕ politica Austriei și cea a Ungariei este deosebită față cu naționalitățile lorŭ, contrastulŭ între ele este póte încă și mai mare, décă considerămŭ interesele economice. Aicĭ érășĭ constatăm nepotrivirea cea mai mare. Austria în imensa sa maioritate afară de Galiția și Bucovina este unŭ statŭ industrialŭ, Ungaria dimpotrivă unulŭ agricolŭ. Austria are interesŭ a cumpăra eftinŭ grâne, mâncarea lucrătorilorŭ sĕi, și a vinde scumpŭ productele industriei acestora, decĭ a căuta piețele cele mai bune se desfacere. Ungaria dimpotrivă are interesŭ de a combate concurența grânelorŭ sale pe piețele austriace, spre a le puté vinde câtŭ se póte de susŭ. Despre eftinătatea productelorŭ industriale, pe carĭ dênsa trebue sĕ le cumpere, este asigurată prin faptulŭ că Austria, perdêndŭ piețele de desfacere mai îndepărtate, va fi nevoită sĕ-i lase ea mai eftinŭ productele sale.«

„In aceste considerațiunĭ stă esplicarea pentru ce au cădutŭ tratativele reînoirei convențiunei de comerciu cu țéra nóstră....

SCIRILE DILEI.

Ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu a hotărîtŭ definitivŭ ca de aci înainte la marele menevre de tómnă, ce se facŭ în presența Maiestății Sale și a oficerilorŭ străinĭ invitațĭ. sĕ nu mai admită diariștĭ ca atașațĭ la conducerea supremă a manevrelorŭ, așa că nu va mai fi representată nicĭ pressa ungurésca, nicĭ cea austriacă. Cu raportarea asupra decursului manevrelorŭ sĕ va însărcina unŭ birou de pressă constătătorŭ esclusivŭ din militarĭ. Acestŭ biurou e chematŭ a îngrĭji și în timpŭ de rĕsboiu de tóte rapórtele militare.

—x—

Ministrulŭ honvedimei a adresatŭ comandelorŭ districtelorŭ honvedescĭ o ordinațiune, în care le atrage atențiunea asupra apelului publicatŭ de comitetulŭ monumentului Radetzky d'a se face colecte. Ministrulŭ accentuéză că numai de colecte voluntare póte fi vorba și că dênsulŭ »vrea sĕ scie eschisă orĭce influință din serviciu asupra decisiunei oficerilorŭ. In ordinațiune mai dice ministrulŭ, că Radetzky a făcutŭ minunĭ cu armata sa compusă în cea mai mare parte din trupe „ungurescĭ«. — Se vede că pe ministrulŭ l'a luatŭ gura pe dinainte; de sigurŭ că a vrutŭ sĕ dică trupe ungare, în care suntŭ maioritatea Nemaghiarĭ. Acésta ca rectificare.

—x—

Pentru monumentulŭ lui *Radetzky* s'au subscrisŭ până la 26 Iuliu n. 83,172 fl. 69 cr.

—x—

Diarulŭ ungurescŭ „Debreczen« citéză următórele cuvìnte, ce dice că le'ar fi rostitŭ ministrulŭ președinte Tisza cu ocasiunea visitei, ce a primit'o din partea episcopului catolicŭ din Oradea mare: »Reacțiunarŭ! Acestŭ epitetŭ mi-lŭ dau mie chiar organele opoșiției moderate, care se află, așa dicêndŭ, cu reacțiunea în astfelŭ de relațiunĭ, ca și gemenii din Siamŭ. In fața unorŭ insinuărĭ ca acestea mai bine póte sĕ rîdă Fehérvári, care n'a vrutŭ sĕ crédă, că pensionarea lui Edelsheim-Gyulai póte sĕ producă sânge rĕu, și care ar fi fostŭ gata a denumi pe Iansky de comandantŭ supremŭ alŭ armatei în Budapesta!“

—x—

Primatele ungurescŭ din *Strigonŭ*, Ioanŭ *Simor*, a dăruiiŭ pentru monumentulŭ lui Radetzky 1000 fl. v. a. »Norocŭ — observă unŭ diarŭ ungurescŭ din Clușiu — că capulŭ clerului ungurescŭ până acum este singurulŭ, care a făcutŭ acésta și credemŭ că singurŭ va și rĕmâné.«

—x—

Fostulŭ primarŭ alŭ Clușiului, Carolŭ *Haller*, și primarulŭ din Dobriținŭ, Emericŭ *Simonffy*, au fostŭ distinsĭ de regele Italiei cu crucea mijlociă a ordinului corónei italiane pentru primirea cordială ce i-au pregătit'o contelui *Angelo de Gubernatis* în călĕtoria sa prin Ungaria. — Astea suntŭ meritele pentru care se dau decorații?

—x—

S'au pensionatŭ 85 funcționarĭ dela căile ferate ungare și 2 au fostŭ dimișĭ din serviciu. Se vede că stă rĕu visteria!

—x—

Pe *Puszta Göd* lângă *Vațŭ*, după o comunicare oficială a solgăbirĕului, s'a bolnăvitŭ soția păzitorului de câmpŭ Mihailŭ Spürer de *cholera nostras*.

—x—

Economulŭ *Oprescu* din Lipova a fostŭ împușcatŭ în 27 Iuliu n. nóptea, pe când dormea, de unŭ țĕranŭ anume Costa Frenz. Criminalulŭ s'a arestatŭ. Fapta a comis'o din rĕsbunare.

—x—

Diarele din *Bucurescĭ* scriu, că tênĕrulŭ bursierŭ alŭ statului d. *Nicolae Atanasescu* a obținutŭ în Parisŭ cu unŭ succesŭ strălucitŭ și cu unanimitate de bile albe, titlulŭ de doctorŭ în sciințele fisice. Când juriulŭ intră în sală, președintele, d. Dr. Fridel, fostulŭ sĕu profesorŭ, i-a adresatŭ o mică cuvêntare, dicêndŭ între altele:

FOILETONU.

Doine și hore.

Culese din gura țĕrancelorŭ și a țĕranilorŭ opincarĭ, de *Eugenia Farkas* din Cacuciu.

⁂ Mĕi bădiță bădișorŭ
Ce vi séra târdiorŭ,
Séu de mine nu-țĭ e dorŭ?
Ba mĭ-e dorŭ și mĭ-e bănatŭ
Făr' am statŭ păn' am cinatŭ;
Cina se face târdiu
N'am pututŭ mândră sĕ viu.
Mĕi bădiță bădișorŭ,
Care porțĭ atâta dorŭ,
Cina se face de vreme
Maică-t'a de min' te teme;
Maică-ta'i muiere ré
Și póte dênsa nu vré;
Umblă véra pe rezóre
Și cată fermecătóre,
Sĕ mĕ fermece pe mine
Sĕ nu te iubescŭ pe tine;
De-a crepa și de-a muri
Io pe tine te-oiu iubi.

⁂ Hai mândră sĕ ne iubimŭ,
Că noi bine ne lovimŭ;
Tu n'ai tată, io n'am mamă
Și-amêndoi suntemŭ de-o sémă;
Tu n'ai frațĭ, io n'am surorĭ,
Amêndoi ca douĕ florĭ.
— Te-așĭ iubi bade iubi
Mĕ temŭ că mi-i celuì*);
Te-așĭ iubi și mĭ-ai plăcé
Décă alta n'ai avé;
Déră bade ai alta,
Care-țĭ mâncă viéța;
Te face mintenĭ de pei
Nu te lasă, sĕ mĕ iei.
Aceea sĕ fi'a ta
Și sĕ 'țĭ mânce viéța.

⁂ Frundă verde de sĕcară
M'a lăsatŭ bădița iară,
M'a lăsatŭ de multișorŭ
Și nu mai potŭ de-a lui dorŭ;
M'a lăsatŭ de multă vreme
Și nu mai potŭ de a lui jele;
De jele și de bănatŭ,
Că de ce m'a inșelatŭ;
De ce nu m'a lăsatŭ în pace
Sĕ iubescŭ pe cine-mĭ place;
Sĕ iubescŭ unulŭ ca mine
Sĕ nu mĕ lese'n suspine.
Fire-ai bade blăstĕmatŭ,
M'ai iubitŭ și m'ai lăsatŭ;
Firea-i bade afurisitŭ
M'ai iubitŭ și m'ai urîtŭ.
Sĕracile dragostile,
Că sbóră ca paserile
Ciripescŭ ca vrăbiile,
Trecŭ prin apă
Nu se'nécă,
Da sĕraculŭ urîtu
Că e greu ca pămêntu,
Șede'n dealŭ pe pétră sécă
Și totŭ strigă că se'nécă.

⁂ De n'ar plânge inima
Nicĭ ochii n'ar lăcrĕma,
Da cu câtŭ inima plânge
Cu ochii nu poțĭ învinge,
Dela gură voe bună
La inimă molŭ și tină,
Dela gură rîdŭ, voescŭ
La inimă mĕ topescŭ;
Gura rîde că-i buiacă
Inima'n lacremĭ înótă;
Gura rîde că-i nebună
Inima mereu suspină.
Fi inimă răbdătóre
Ca pămêntulŭ sub picióre
Rabdă inimă și tacĭ
Ca pămêntu când 'lŭ calcĭ.
Străină-sŭ, străină-i țéra
Arde-mĭ inima ca para;
Străină-sŭ, străinŭ e locu
Arde-mĭ inima ca focu,
Tótă lumea-i dintr'unŭ neamŭ
Numai io pe nime n'am;
Tótă lumea-i dintr'unŭ sânge
Num'amea inimă plânge;
Tuturorŭ lumea li-i lume
Mie mĭ-'unŭ negru tăciune,
Tuturorŭ lumea li-i dragă
Mie mi-i cerneală négră,
Arde-ai lume totŭ cu pară
Décă 'n tine n'am ticnélă,
Arde-ai lume totŭ cu focŭ
Décă 'n tine n'am norocŭ.
Geaba lumea mi-a fostŭ dragă
Décă mintea mi-a fostŭ slabă,
Geaba lumea mĭ-a plăcutŭ
Décă norocŭ n'am avutŭ.
Nu bate Dómne lumea,
Décă mĭ-ai bătutŭ mintea;
Nu bate Dómne pe nime.
Décă m'ai bătutŭ pe mine.
M'ai bătutŭ Dómne bătutŭ
Din ceriu până la pămêntŭ;
Sĕ trăescŭ totŭ cu urîtŭ.
Dragă mĭ-a fostŭ dragostea
Și-sŭ departe de dênsa,
Ardă-te foculŭ de lume
Și pe cine țĭ-a pusŭ nume,
Că nu țĭ-a pusŭ nume bine;
De țĭ-ar fi pusŭ nume flóre,
Că eștĭ pré înșelătóre,
De țĭ-ar fi pusŭ măghieranŭ,
Că eștĭ numai de amarŭ,
De țĭ-ar fi pusŭ busiocŭ
Ca eștĭ pré fără norocŭ.

*) Celul, scurtatŭ din: încelui séu înșiela.

„Voiu păstra o suvenire plăcută de timpulŭ câtŭ d vóstră „a-ţĭ lucratŭ în laboratorulŭ meu cu atâta zelŭ, desvoltândŭ o rară capacitate. Acestŭ laboratorŭ va rĕmâné „golŭ după plecarea d-vóstră.« Ér după terminarea susţinerei tesei toţĭ membrii juriului l'au felicitatŭ strângêndu-i mâna. După trei ḑile a fostŭ învitatŭ la unŭ prânḑŭ datŭ în onórea sa de d. Dr. Fridel.

—x—

Sĕptĕmâna acésta au trecutŭ prin Bêrladŭ 17 familii evreescĭ din orașulŭ Văslui, ducêndu-se la America. Vr'o 30 de familii evreescĭ din orașulŭ Bêrladŭ se pregătescŭ a emigra asemenea la America.

—x—

Din *Iașĭ* au mai plecatŭ două transporturĭ de Evrei spre America; unulŭ de 48 persóne, altulŭ de 18 persóne.

—x—

Reserviştii corpului 13 de armată, locuitorĭ în Fiume și în împrejurime, suntŭ scutiţĭ de rĕndulŭ acesta d'a lua parte la esercițiele de arme, din causa epidemiei de coleră. S'a adresatŭ o petițiune ministrului honveḑimei, ca nicĭ reserviștii honveḑimei sĕ nu fiă chemaţĭ.

—x—

Se caută unŭ pedagogŭ românŭ pentru unŭ internatŭ din *România.* Condiţiunile suntŭ: banĭ de călĕtoriă până la loculŭ destinaţiunii, 100 lei pe lună și întreținerea completă (cuartirŭ, costŭ, spălatŭ etc.) După unŭ serviciu de celŭ puţinŭ 2 anĭ se vorŭ da banii de călĕtoriă și pentru întórcere. Se cere ca respectivulŭ sĕ fi absolvatŭ pedagogia. Se vorŭ prefera cei cu anĭ de pracsă și cu cunoscinţe musicale. Doritorii sĕ se adreseze la „Gazeta Transilvaniei“ Cu acéstă ocasiune amintimŭ, că dintre tinerii carĭ se anunţaseră pentru postulŭ din anulŭ trecutŭ, totŭ la unŭ institutŭ, s'a alesŭ unulŭ și astfelŭ n i li s'a mai comunicatŭ celoralţĭ tinerĭ resultatulŭ.

Reptilele perciunate la têrgurĭ.

De pe Câmpiă, 27 Iuliu 1886.

In 20 l. c. s'a încheiatŭ têrgulŭ Sân-Petrului, celŭ pe aicĭ renumitŭ și fórte cercetatŭ. In acestŭ anŭ însĕ, nu ca în anii trecuţĭ, s'au vêndutŭ puţine vite și acelea cu preţulŭ *jumĕtate* decâtŭ ca altă-dată. Bietulŭ ţĕranŭ e nĕcăjitŭ, că nu-'șĭ póte face parale, ca sĕ-șĭ pótă întêmpina spesele de lipsă. Și décă și vinde câte o vacă, cu preţulŭ acela bagatelŭ ce-lŭ capĕtă pe ea, abia îșĭ póte plăti contribuţiunea, necum sĕ'șĭ mai pótă încipa altceva. Stândŭ lucrurile astfelŭ, sĕrăcesce din ḑi în ḑi totŭ mai tare. Dér cu tóte că puţinĭ banĭ au putútŭ ómenii căpĕta, totușĭ s'au aflatŭ nisce »domnișorĭ« de cei cu perciunĭ, carĭ din bunăvoinţă șĭ-au luatŭ ostenéla de-a veni până la acestŭ têrgŭ, pentru ca câtŭ vorŭ puté sĕ-i curăţe de banĭ. Ĕtă faptulŭ: Intr'una din ḑilele de têrgŭ sosescŭ trei »domnĭ« bine îmbrăcaţĭ într'o trăsură cu trei caĭ. Faima spune, că ar fi fostŭ din susŭ de Deșiu. »Domnișorii« perciunaţĭ se împrăștiară prin têrgŭ, după planulŭ lorŭ, ca sĕ-șĭ vêneze victime. Și unulŭ dintre ei se și dă pe lângă unŭ feciorŭ de Românŭ, pe carele, pe semne, ilŭ vĕduse vêndêndŭ, îmbiându-lŭ sĕ-i schimbe banii în aurŭ, cu galbenĭ. Feciorulŭ, ce nu era singurŭ, ci mai avea unŭ soţŭ, a sêmţitŭ ce i se pregătesce și, cum se'nvêrte cum nu, alergă la gendarmĭ; perciunatulŭ de asemenea a înţelesŭ despre intenţiunea feciorului și o tuli de acolo. Când veni feciorulŭ cu gendarmii, fiulŭ lui Israilŭ nu era ca'n palmă. Déră după multă alergare le-a succesŭ în fine a-'lŭ prinde, deimpreună cu ceilalţĭ doi soţĭ ai sĕi, în nisce tufișurĭ. In ḑiua următóre apoi au și fostŭ transportaţĭ *la Mociu* cu trăsura și cu birjarulŭ, cu care veniseră, cu totŭ. Se presupune că totŭ dênșii ar fi fostŭ autorii unorŭ furturĭ și înșelăciunĭ și din anii trecuţĭ. Décă șĭ-ar căpĕta numai meritata pedépsă pentru mișeliele lorŭ!

Chiusa, 27 Iulie 1886.

Onorate d-le Redactorŭ! In Nr. 153 a preţuitei „Gazete,“ în articululŭ de fondŭ, vorbindu-se despre neîndreptăţirea Românilorŭ cu privire la aplicarea lorŭ la funcţiunile publice, suntŭ amintite mai multe comune curatŭ românescĭ din comitatulŭ Sz. Doboca, în carĭ până și cei mai micĭ funcţionarĭ, chiar și judii comunalĭ, suntŭ parte jidovĭ, parte Maghiarĭ, parte Armenĭ, numai Românĭ nu. Ca dovédă despre adevĕrulŭ aserţiunilorŭ din „Gazetă“ în privinţa netoleranţei funcţionarilorŭ de Românŭ, chiarŭ și în funcţiunile cele din urmă și mai inferióre, îndrăsnescŭ a vĕ comunica următórele despre primariatulŭ din Chiusa, din anulŭ acesta:

Până la finea anului trecutŭ în Chiusa cu puţină întrerupere amŭ avutŭ primariŭ totŭ de Românŭ. In anulŭ trecutŭ însĕ ni s'a impusŭ cu puterea de primarŭ unŭ Maghiarŭ, *unŭ îngrijitorŭ de curte*, venitŭ de aiurea la curtea din satŭ. Nimenĭ nu a votatŭ pentru dênsulŭ; poporulŭ a protestatŭ publice contra alegerei lui. Dér în deșertŭ! In înţelesulŭ unei ordinaţiunĭ viceșpănescĭ, ca uniculŭ dintre concurenţĭ, care poședea limba statului, *ni s'a denumitŭ.* Nimicŭ nu a posedatŭ alta decâtŭ »limba statului.“ N'a posedatŭ nicĭ avere, ca garanţiă pentru oficiulŭ în care ni l'au impusŭ, nicĭ desteritate în purtarea oficiului sĕu. Urmarea a fostŭ, că după 2—3 lunĭ cei ce ni l'au impusŭ, înșișĭ au trebuitŭ sĕ-lŭ și suspindeze. De atuncĭ, ce e dreptŭ, amŭ avutŭ primarŭ érășĭ de Românŭ — *însĕ patru inșĭ în câteva lunĭ.* Celŭ d'întâiŭ care a urmatŭ după Maghiarulŭ suspendatŭ, și-a datŭ însușĭ dimisiunea la câteva sĕptĕmânĭ. Alŭ 2-lea, neputêndu-o duce, s'a făcutŭ morbosŭ. Alŭ 3-lea a abḑisŭ de primariă la 6 sĕptĕmânĭ. Nu i s'a primitŭ abḑicerea, decâtŭ numai sub condiţiunea décă va suporta spesele comisionalĭ a judelui cercualŭ pentru eșire în faţa locului la alegere. Bietulŭ primarŭ și acéstă condiţiune o primise numai sĕ se scape de primăria din Chiusa.

Astfelŭ in sĕptĕmâna trecută amŭ alesŭ pre alŭ 4-lea, totŭ de Românŭ. Suntemŭ curioșĭ sĕ scimŭ ce se va mai întêmpla și cu acesta? Se nu credeţĭ d-le Redactorŭ, că toţĭ acești primarĭ de Românŭ nu ar fi fostŭ în stare de a purta oficiulŭ! Totŭ primarĭ de Românŭ amŭ avutŭ noi în Chiusa ḑecĭ de anĭ neîntrerupţĭ și nicĭ unulŭ nu a abḑisŭ. Acum însĕ nu e mirare, căcĭ décă e subnotarulŭ jidanŭ, notarulŭ maghiarŭ, solgăbirĕulŭ maghiarŭ, viceșpanulŭ maghiarŭ, fișpanulŭ maghiarŭ, ér executorii de dare toţĭ jidanĭ și maghiarĭ, apoi bietulŭ primarŭ de Românŭ cu cine sĕ se înţelégă? De cumva și actualulŭ primarŭ va abḑice séu în altŭ modŭ va cădé din postulŭ sĕu, atuncĭ vomŭ ajunge acoio că nu se va mai afla nicĭ unŭ Românŭ între noi, care sĕ priméscă acéstă deregătoriă în comună.

Unŭ Săteanŭ.

Austro-Ungaria și Rusia.

„Daily News« publică din carnetulŭ unui oficerŭ, care a statŭ în Tiflis, espectorărĭ d'ale oficerilorŭ superiorĭ rușĭ asupra disposiţiunii cercurilorŭ militare ruse. Respectivii oficerĭ rușĭ șĭ-au esprimatŭ părerea într'acolo că rĕsboiulŭ cu Anglia trebue sĕ-i premérgă rĕsboiulŭ cu Austro-Ungaria. Oficerii se folosiră de totŭ felulŭ de vorbe insultătóre în contra lui Giers din causa politicei sale șovăitóre, care întârḑiă inevitabilulŭ rĕsboiu cu Austro-Ungaria. Décă n'ar fi Giers — astfelŭ a declaratŭ Dondukoff Korsakoff — Dazacii nostri arŭ sta deja aḑĭ în Prater-ulŭ din Viena. Viceguvernatorulŭ generalŭ Șerenlieff observă, că arŭ atêrna multŭ de aceea, că ce atitudine vorŭ observa Polonii și Croaţii. Pe sprijinulŭ Franciei nu se raḑimă Rusia, ni ce privesce pe Austro-Ungaria și pe Germania, ele nu suntŭ de temutŭ, nicĭ singuratice nicĭ unite. Faţă cu Germania se va ţiné Rusia în defensivă și operaţiunile active se vorŭ mărgini pe linia Dunării.

»Pol. Korr.« e informată din Petersburgŭ, că guvernulŭ rusŭ intenţionéză sĕ reducă escadra din Marea Mediterană până la două séu trei corăbii de rĕsboiu mai micĭ — din consideraţiunĭ economice. Comandantulŭ ei de până acum, vice admiralulŭ Kasnakoff, are sĕ priméscă unŭ importantŭ postŭ în Marea Négră, a cărei flotă s'a mai întăritŭ cu trei torpilorĭ cuirasaţĭ.

Esposiţia locală în Brașovŭ.

Esposiţia arangeată de Reuniunea industrială din Brașovŭ se va deschide în 8 Augustŭ n. a. c. și se va închide la 5 Septemvrie n. a. c. Esposiţia se mărginește numai la producţiunea industrială a orașului Brașovŭ, și are de scopŭ a înfăţișa viéţa industrială a acestui orașŭ în productele sale într'unŭ tablou cuprindĕtorŭ.

Acéstă întreprindere merită a fi cu deosebire astăḑĭ deplinŭ considerată, când îndustria din patriă fără vina ei decade, căcĭ nu este îndoială că publiculŭ, aflândŭ că cea mai mare parte din trebuinţele sale le póte acoperi cu producţiunĭ din patriă, va ţiné și în practică contŭ de acésta.

Atragemŭ cu deosebire atenţiunea comerciantilorŭ noștri asupra esposiţiei industriale din Brașovŭ.

Totodată va fi și o esposiţiă cu lucrurĭ de mână femeescĭ, precum și o esposiţiă agricolă, mai departe o esposiţiă a secţiunei din Brașovŭ a Reuniunei Carpaţilorŭ transilvanĭ, — circumstanţe, carĭ în totŭ casulŭ suntŭ de natură a face visitarea Brașovului și mai interesantă.

Reuniunea industriașilorŭ din Brașovŭ, spre a înlesni pe câtŭ se póte cercetarea esposiţiei, s'a adresatŭ la ministeriulŭ de comunicaţiune reg. ung. cu rugămintea, ca sĕ se concédă visitatorilorŭ esposiţiei o reducere însemnată la biletele căilorŭ ferate, și se speră, că acéstă cerere va afla câtŭ mai curêndŭ o resolvare favorabilă.

DIVERSE.

Modelŭ de stilŭ. — Recomandămŭ celoru[...] pe căciulă următórea scrisóre ce o reproduce[...] „Rĕsboiulŭ“, cu speranţă că vorŭ trage din ea î[...]tură. Scrisórea e adresată de unŭ Ardeleanŭ vre-unu[...] protectorŭ, cum se vede. E o batjocură de stilŭ, care nu face cinste unui Românŭ cu carte. Ĕtă scrisórea: „Prea Onorate Domnule Dr.! Vĕ rogŭ bine-voiţĭ a-'mĭ permite și acum următórele șire spre cea mai deplină consideràciune și recunoscinţă ce ve conservŭ, în vecĭ. Prea Onor. Domnu meu! După frapaţiunea-'mĭ scusaţională neașteptată, ce mi s'a născutŭ astăḑĭ din internu literarŭ și materialŭ al epistolei mie recomandate faţă de cestiunea știută, fără întârḑiere vĕ aducŭ marea mulţămită și adevĕrată recunoscinţă, meritorie internului scriptilŭ și materialŭ alŭ acestei (acelei) epistole-vĕ nobile. Șirele d-vóstră cele considerante în ambele privinţe, cu cea mai profundă recunoscinţă, satisfăcêndu-se.... Vĕ rogŭ și eu pentru pardonarea necesară mie, după multele inconvenabilităţĭ, cu care v'amŭ întêmpinatŭ — și érășĭ vĕ rog,ŭ pentru considerarea șiruleţelorŭ mele atâtŭ în presentŭ, cât și în viitoriŭ, ca după considerărĭ marinimoase la timpu doritŭ, precugetatŭ și așteptatŭ, se devinŭ în posiţiunea de a puté realisa recunoscinţa supremă ce vĕ conservŭ conformŭ datorinţei ce mĕ privește spre îndeplinire. Rugându-vĕ spre primirea celei mai perfecte mulţămirĭ și consideràciunĭ ce vi se cuvine spre recunoștinţă rĕmânŭ.... 4/16 Iulie 1886.... pe lângă cele mai profunde stimăciunĭ netrecĕtoare și salutărĭ cord. *X. Y.*

Colera la Triestŭ. — Colera, care în orașŭ nu face progrese, din nenorocire se întinde multŭ prin împrejurime. Așa s'a constatatŭ că epidemia s'a ivitŭ între lucrătorii drumului de ferŭ la Cattinara și Longera. In San Giuseppe și la Rizmanie, unde epidemia s'a ivitŭ cu o vehemenţă rară, s'au întêmplatŭ érășĭ mai multe casurĭ nouĕ Aicĭ poporaţia s'a opusŭ tuturorŭ mĕsurilorŭ medicale. Rudele celorŭ bolnavĭ s'au opusŭ de a le da medicamentele prescrise. Unŭ ţĕranŭ a datŭ pisicii laudanum și animalulŭ murindŭ cu tóte simtomele otrăvirii, ţĕranii s'au creḑutŭ convinșĭ, că medicii au venitŭ sĕ otrăvéscă pe bolnavĭ, au datŭ năvală asupra otelului în care se găsea comisiunea și vrea sĕ-șĭ rĕsbune asupra asasinilorŭ. Doctorulŭ Rigo a luatŭ însușĭ laudanum spre a convinge pe ţĕranĭ de greșéla lorŭ — dér înzadarŭ. In fine a trebuitŭ sĕ intervină gendarmĭ spre a apĕra viéţa medicilorŭ. Când acești sub escortă au părăsitŭ otelulŭ, ţĕranii au fleruratŭ și au datŭ cu pietre după ei.

Unŭ orașŭ dispărutŭ. — Cercetarea și descifrarea scriptului descoperitŭ la El Tayum, din care parte mare se află sub numele colecţiunei »Papyrus Rainer« în museulŭ austriacŭ, a datŭ la ivélă între altele că a esistatŭ unŭ orașŭ egipténŭ, care a dispărutŭ cu totulŭ de mai multŭ ca 1000 de anĭ. Acestŭ orașŭ se numea »Iustianopolis“ și a fostŭ situatŭ probabilŭ în Egiptulŭ de josŭ. Distinșii eruditĭ, cărora li s'a încredinţatŭ descifrarea Papyrului, profesorii Karabacek și dr. Carolŭ Wessely, n'au putútŭ până acum afla ceva despre esistenţa acestui orașŭ, deși au la disposiţiă sorgintele cele mai bune, decâtŭ aceea, ce le spune unulŭ din aceste Papyrurĭ. E unŭ contractŭ de căsĕtoriă din timpulŭ pe la 500 după Chr., în limba elină și binișorŭ conservatŭ. Scriptulŭ de o lungime de unŭ metru și 26 cm. și de o lăţime de circa 30 cm. este fórte interesantŭ din mai multe privinţe, deórece nu numai ne dă scire despre esistenţa unui orașŭ mare, ci ne vorbesce și despre unele relaţiunĭ sociale ale timpurilorŭ de mai înainte. Contractulŭ de căsĕtoriă, a cărui dată până acum nu e hotărîtă, ḑice, că mirele se numea Theon, mirésa Maria, că acésta a avutŭ ca zestre 100 de monete în aurŭ și că domnulŭ Theon s'a obligatŭ, de a da soţiei sale mâncare și îmbrăcăminte, cu unŭ cuvêntŭ „totŭ ce se cuvine unei neveste legale și cum se cade“. Contractulŭ e încheiatŭ în presenţa martorilorŭ și întăritŭ de notarŭ.

Concertulŭ d-nei d'Estrelal. — De câte-va ḑile petrece în Brașovŭ distinsa cântărêţă d-na *Raymond d'Estrella*, de nascere din Atena și crescută în Paris! D-sa s'a hotărîtŭ a da și în Brașovŭ unŭ concertŭ înainte de a pleca în Rusia, unde are unŭ angagiamentŭ. Renumele ce și l'a câștigatŭ d-na d'Estrella în mai multe capitale ale Europei ne face sĕ ne așteptămŭ la una din sĕrile artistice cele mai plăcute. Concertulŭ se va da Lunĭ séra în sala otelului Nr. 1 cu concursulŭ binevoitorŭ alŭ mai multorŭ dilefanţĭ de aicĭ. De interesŭ este că d-na d'Estrella se ocupă totodată și cu literatura. Prin scrierile dênsei șĭ-a câștigatŭ unŭ frumosŭ nume. Sperămŭ că concertulŭ d-sale de Lunĭ va fi bine cercetatŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 30 Iulie st. n. 1886.

...urŭ 4%	107 —
...e hârtiă 5%	94.95
...nutulŭ căilorŭ ferate ...gare	154.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120 —
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.70
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	125.25
Renta de hârtiă austriacă	86.10
Renta de arg. austr.	86 15
Renta de aurŭ austr.	122.70
Losurile din 1860	142 —
Acţiunile băncei austro-ungare	872.—
Act. băncei de creditŭ ung.	287.—
Act. băncei de creditŭ austr.	280.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.—
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	126.05

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 17 Iulie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93½	94—
Renta rom. amort. (5%)	97¾	98—
» convert. (6%)	88¼	88¾
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	33—
Credit fonc. rural (7%)	103—	103½
» „ „ (5%)	87½	88—
» » urban (7%)	100½	101—
» » » (6%)	91½	92—
» » » (5%)	83—	83¼
Banca naţională a României 500 Lei	1020	1040
Ac. de asig. Dacia-Rom.	270	275
« » » Naţională	220	225
Aurŭ contra bilete de bancă	13.60	13.80
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.02

Nr. 59 şi 60.
1886

Publicaţiune.

Subscrisa comisiune administrătóre voesce a renova móra de măcinatŭ din „Poiana Mărului" situată pe loculŭ numitŭ „Valea lungă;" precum şi edificiile dela Curia din Sâmbăta superióră: proprietăţĭ ale bisericei grecescĭ dela sf. Treime din cetatea Braşovului.

Spesele de renovare pentru móra din „Poiana Mărului" suntŭ preliminate cu 418 fl. 93 cr. v. a. ér cele pentru Curia din Sâmbăta superióră cu 648 fl. 21 cr. v. a.

Pentru efectuirea acestorŭ renovărĭ sĕ va ţinea în localităţile bisericei grecescĭ din Braşovŭ „Têrgulŭ Cailorŭ" Nr. 34, în 10 Augustŭ 1886 la 10 óre înainte de amédĭ, o licitaţiune minuendă şi fiă-care licitantŭ înainte de a fi admisŭ la licitaţiune va fi deobligatŭ a depune unŭ vadiu de 10%.

Intreprindĕtorii potŭ sĕ-şi înainteze ofertele lorŭ şi în scrisŭ sub sigilŭ provĕdute cu 10% vadiu până la 10 Augustŭ anulŭ curentŭ la 10 óre a. m. adresându-le comisiunei licitătóre; aceste oferte vorŭ fi desfăcute şi pertractate după încheerea licitaţiunei verbale.

Preliminarulŭ speselorŭ şi condiţiunile de licitaţiune sĕ potŭ vedea la Domnulŭ curatorŭ Thoma Langer, jude cercualŭ regescŭ în pensiune, în Braşovŭ.

Din şedinţa comisiunei administrătóre a averei bisericei grecescĭ sf. Treime din cetatea Braşovului, ţinută în 8 Iuliu 1886 în Braşovŭ.

2—2

Anunciu de esarendare.

Bunulŭ dela Cutu a seminarului teologicŭ gr. cat. din Blaşiu, aprópe de Sas-Sebeşŭ şi de Mercurea, constatorŭ din 288 jugere 404°☐ locŭ arătorŭ, din 210 jugere 19°☐ fênaţiurĭ şi grădinĭ, din 247 jugere 813°☐ păşune deja segregată, din 9 jugere 140°☐ viiă, mai departe din dreptulŭ regalŭ de cârcĭmăritŭ din Cutŭ, şi la Silvaşiu, precum şi din cârcĭma din Sasŭ-Sebeşŭ, — se dă în arêndă pe calea licitaţiunei publice, pe periodulŭ de 6 (şése) anĭ, începêndŭ din 24 Aprilie 1887 până în 24 aprilie 1893.

Licitaţiunea se va ţiné în 1 Augustŭ a. c. st. n. la 10 óre a. m. în cancelaria advocaturei archidiecesane. — Doritorii de a licita au a depune unŭ vadiu de 10% dela suma de esclamare de 4800 fl. v. a.

Până la începerea licitaţiunei se primescŭ şi oferte sigilate şi provĕdute cu vadiulŭ de 10%.

Condiţiunile de licitaţiune se potŭ vedea în cancelaria subscrisului.

Blaşiu, în 21 Iulie 1886.

Ludovicŭ Csato.
adv. archidiecesanŭ.

2—3

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecăreĭ lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate.

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.